
NVA Voorjaarsvergadering

Datum	Donderdag 23 april 2015, 9.30-15.30 uur
Plaats	NBC, Blokhoeve 1, 3438 LC Nieuwegein (www.n-b-c.nl)

Ochtend 55^e Dag der Akoepedie (Combinatiezaal)

Thema: slechthorendheid en muziek (Mod. Martijn Toll)

9:30	Ontvangst met koffie en thee
10:00	Opening
10:05	Hoortoestelaanpassing bij musici: een lastige klus <i>Sander Hendrix, Adelante Venlo</i>
10:50	Meer verstaan in de thuissituatie: akoestiek en overige hoorhulpmiddelen <i>Saskia Bruijn, Annemarie Schrijver, Wim Soede; LUMC Leiden</i>
11:40	CI en muziek <i>Bert van Zanten, UMC Utrecht</i>

12:30 Lunch (Foyer MC II)

Middag Voorjaarsvergadering (Grand Hall)

Thema: Zorgen voor slechthorende kinderen (Mod. Wim Soede)

13:30	De neonatale gehoorscreening werkt, maar helpt hij ook? Een overview <i>Saskia Konings, Univ. Leiden / LUMC</i>
13:50	Hoortoestel of CI? <i>Margreet Langereis Radboud UMc Nijmegen</i>
14:10	De ontwikkeling van matig slechthorende peuters in beeld <i>Evelien Dirks, NSDSK Amsterdam</i>
14:30	Het empathisch vermogen van slechthorende kinderen <i>Anouk Netten, Univ. Leiden / LUMC</i>
14:50	Emotieweb, een testbatterij om inzicht te krijgen <i>Meinou de Vries (NSDSK Amsterdam)</i>
15:10	Mogelijkheden van vroegbegeleiding <i>Joke Hoek, Pento Amersfoort</i>

15.30 Sluiting

Mededelingen**Nieuwsbrief**

De volledige nieuwsbrief wordt alleen elektronisch verstuurd aan de leden van de NVA. Geef uw emailadres door aan de ledenadministratie! (mutaties@ned-ver-audiologie.nl).

Bijwonen de wetenschappelijk vergaderingen

De wetenschappelijk vergaderingen (3 maal per jaar) zijn kosteloos toegankelijk voor leden van de NVA. De NVA wil een open vereniging zijn en kennis zo breed mogelijk verspreiden. Niet-leden zijn hartelijk welkom als gast. Voor degenen die (nog) geen lid zijn en zich ook niet hebben aangemeld voor het lidmaatschap geldt een bijdrage van € 45,00 voor het bijwonen van een wetenschappelijke vergadering.

Aanmelden voor een wetenschappelijk vergadering is verplicht. Informatie over aanmelding is te vinden op de NVA-website.

Voor uw agenda

25 september 2015: NVA Najaarsvergadering en algemene ledenvergadering
Thema najaarsvergadering: efficiëntie in de audiologische zorg
29 januari 2016: NVA Wintervergadering

OPROEP: Indien u een presentatie wilt verzorgen dan horen wij dat graag. Stuur een e-mail met abstract naar de secretaris van de NVA

Informatie vereniging

Nederlandse Vereniging voor Audiologie www.ned-ver-audiologie.nl
Secretaris: Dr. Rob Drullman, email: secretaris@ned-ver-audiologie.nl

Lidmaatschap van NVA: zie digitale aanmeldingsformulier op de website
Lidmaatschap van ISA: NVA leden kunnen tegen gereduceerd tarief lid worden van de International Society of Audiology (ISA). Voor meer informatie zie www.isa-audiology.org

www.audiologieboek.nl

Redactie B.A.M. Franck, P.J. Lamoré en V.F. Prijs info@audiologieboek.nl

Het bestuur van de NVA zoekt nog leden die plaats willen nemen in de commissie "e-learning Audiologie". Belangstelling? Neem dan contact op met de secretaris

Terugblik NVA-DGA congres Bochum

Bij aankomst op donderdag 5 maart 2015 in het Audimax theater bleek dat de grauwe betonnen kolos was veranderd in een ruimte met niet alleen licht en kleur maar ook een ruimte die vol leven was door de aanwezigheid van alle standhouders en congresbezoekers. Nog positiever was dat er te midden van al die congresbezoekers ook veel bekende gezichten van NVA-leden waren te ontdekken. Ik heb geprobeerd iedereen te tellen maar de gründliche Duitsers hebben inmiddels een mooi overzicht gestuurd waaruit blijkt dat maar liefst 95 NVA-leden op donderdag en/of vrijdag aanwezig zijn geweest. Deze opkomst was een grote verrassing en zeker iets waarover Ad Snik, namens ons vertegenwoordigd in de organisatie, heel blij mee was.

Na de openingsceremonie (ik zeg maar even niets over het orgelspel) startte een veelzijdig interessant programma met zeer interessante Plenarvoträge en van Duitse zijde veel leerzame audiologische onderwerpen. Het was daarom goed dat er vanuit Nederland veel bijdragen waren die wat meer ingingen op het congres thema 'multidisciplinariteit in de audiologie'.

Al met al kijk ik terug op een leuk en leerzaam congres met veel ruimte voor ontmoeting van collega's en ik denk dat het zeker de moeite waard is om in de toekomst opnieuw een dergelijke combi te organiseren.

Wim Soede,
Voorzitter NVA

Abstracts

Hoortoestelaanpassing bij musici: een lastige klus

*Sander Hendrix; AC Adelante, Venlo
(sander.hendrix@home.nl)*

Dat het aanpassen van hoortoestellen soms geen sinecure is behoeft geen betoog. Een instelling vinden die ook bij het beluisteren van muziek of bij het zelf musiceren voldoet kan een uitdaging zijn.

In deze presentatie worden mogelijkheden, aandachtspunten en beperkingen van hoortoestellen besproken in relatie tot muziek. Instellingen van versterking, compressie en begrenzing kunnen immers hun effect hebben op de perceptie van luidheid, toonhoogte en klank. Er is tevens aandacht voor akoestische aspecten (open of juist meer afsluitend) van de aanpassing in relatie tot muziek. Tenslotte wordt geprobeerd de hoortoestelaanpassing vanuit het perspectief van de musicus te bekijken en zo een brug te slaan van muziek naar audiologie. De musicus en de audioloog spreken immers niet altijd dezelfde taal!

Meer verstaan in de thuissituatie: akoestiek en overige hoorhulpmiddelen

*Saskia Bruijn, Annemarie Schrijver, Wim Soede; LUMC Leiden
(w.soede@lumc.nl)*

Wat zijn de mogelijkheden voor een slechthorende om in de thuissituatie meer te verstaan? De tv harder zetten helpt niet altijd of levert discussie met de familie. In de spreekkamer komt vaak aan de orde dat een slechthorende problemen heeft met verstaan van de tv of moeite heeft om in de thuissituatie een gesprek te voeren. Deze problemen kunnen lang niet altijd eenvoudig worden opgelost met een hoortoestel met als gevolg dat de tv alsnog harder moet worden gezet of dat gesprekken met familie elders in de kamer moeilijk verlopen.

Naar aanleiding van het verzoek van de commissie voor de Dag der Akoepedie willen wij in deze voordracht ingaan op de akoestiek van een huiskamer, de richtwerking van de menselijke stem en het geluid van de hedendaagse platte televisies. Zijn er mogelijkheden om de akoestiek te verbeteren, kun je iets doen om het geluid van de tv te verbeteren. En als dat niet lukt wat zijn dan de mogelijkheden van overige hoorhulpmiddelen zoals ringleiding en de nieuwste solo-apparatuur en streamers.

CI en muziek

Bert van Zanten; KNO UMC Utrecht
(g.a.vanzanten@umcutrecht.nl)

Behandeling met een CI is zeer succesvol in het (weer) bieden van de mogelijkheid tot geluidswaarneming aan dove en zeer ernstig slechthorende patiënten. Deze nieuwe geluidswaarneming werkt goed ten bate van herstel of ontwikkeling van het spraakverstaan. De behandeling is echter veel minder succesvol in het (weer) bieden van plezier in het luisteren naar muziek. Er zijn daarvoor een aantal redenen, die een gevolg zijn van de techniek van het implantaat en van de geluidsbewerking voor het 'elektrische' geluidsaanbod.

In deze voordracht zullen, ook met geluidsdemonstraties, enkele voor muziekbeleving belangrijke geluidskenmerken behandeld worden en de beperkingen van het CI in het doorgeven van deze kenmerken aan de hersenen, die uiteindelijk zowel de functie van spraakverstaan als plezier in het beluisteren van muziek mediëren.

Echter, zoiets subjectiefs als luisterplezier blijkt wel zeer verschillend tussen CI-gebruikers. Betrokken CI-zorgverleners horen in hun contacten die grote variatie in muziekplezier. Uit een recente enquête onder een honderdtal CI-gebruikers, komen die verschillen ook naar voren en ontstaat een goed beeld van de muziekbeleving van de gemiddelde CI-gebruiker.

De neonatale gehoorscreening werkt, maar helpt hij ook? Een overview

S. Konings, A.P. Netten, A.M.H. Korver, H.M. Oudesluys-Murphy, W. Soede, J.H.M. Frijns;
Univ. Leiden / LUMC
(s.konings@lumc.nl)

De DECIBEL-study (Developmental Evaluation of Children: Impact and Benefits of Early hearing screening strategies Leiden) evalueerde tussen 2008 en 2010 de nationale invoering van de Neonatale Gehoorscreening. Vroege screening leidde in de eerste jaren (nog) niet tot vroegere interventie maar wel tot een positief effect op de ontwikkeling van het slechthorende kind in de breedste zin van het woord. Wat betekent dit? De uitkomsten van dit onderzoek zullen gepresenteerd worden. Tevens zal uitleg gegeven worden over de recent gestarte follow-up van de DECIBEL-study om de lange termijn effecten van vroege screening op de ontwikkeling van het kind in kaart te brengen.

Hoortoestel of CI?

M. Langereis, A. Vermeulen; RadboudUMC, Nijmegen
(margreet.langereis@radboudumc.nl)

Doel. Evaluatie van het spraakverstaan, woordenschat en verbaal IQ bij kinderen met een auditieve beperking.

Methode. De resultaten van matig slechthorende kinderen met bilaterale hoortoestellen en ernstig slechthorende/dove kinderen met uni of bilaterale CI zijn met elkaar vergeleken. Foneemcores in stilte en in ruis, woordenschat gemeten met de PPVT en verbaal IQ, gemeten met de WPPSI zijn geanalyseerd.

Resultaten. De drie groepen kinderen behalen hoge spraakverstaan scores in stilte. Dit blijkt voldoende voorwaarde voor een leeftijdsadequaat woordbegrip. Echter, matig slechthorende kinderen met bilaterale hoortoestellen en CI laten wel een hoger gemiddeld woordbegrip zien. Bovendien is het verbaal IQ van kinderen met unilaterale CI significant lager dan dat van de kinderen met een bilaterale aanpassing.

Conclusie. Ernstig slechthorende en dove kinderen met bilaterale CI laten vergelijkbare mogelijkheden zien als kinderen met matige gehoorverliezen die bilaterale hoortoestellen gebruiken. De groep ernstige slechthorende kinderen die hoortoestellen gebruiken, heeft op dit moment de minst gunstige ontwikkelingskansen ondanks de intensieve begeleiding.

De ontwikkeling van matig slechthorende peuters in beeld

Evelien Dirks; NSDSK Amsterdam
(edirks@nsdsk.nl)

Slechthorende kinderen worden ook weleens een vergeten groep kinderen genoemd. Deze groep kinderen is namelijk minder vaak het onderwerp van onderzoek dan dove kinderen (al dan niet met CI) waardoor er nog weinig specifieke kennis over de ontwikkeling van deze kinderen bestaat. De NSDSK heeft een onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van jonge slechthorende kinderen (40-70 dB) om de zorg en begeleiding aan deze kinderen en hun ouders te optimaliseren.

In dit (promotie)onderzoek zijn verschillende aspecten van de ontwikkeling onderzocht. Zo is de taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling van slechthorende peuters vergeleken met horende leeftijdgenootjes. Om de sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart te brengen zijn er verschillende taakjes bij het kind afgenomen en hebben de ouders vragenlijsten ingevuld. Verder hebben we verschillende aspecten van de ouder-kind relatie onderzocht. Bijvoorbeeld de mate van stress die ouders beleven in de opvoedsituatie en de steun die zij vanuit hun netwerk ervaren. Ook zijn er opnames van ouder en kind tijdens een spelsituatie gemaakt waarmee de sensitiviteit van de ouder in

de interactie en de interactieduur in kaart is gebracht. In de presentatie worden de resultaten van het onderzoek besproken en zal ingegaan worden op de begeleiding aan slechthorende kinderen binnen de NSDSK.

Het empathisch vermogen van slechthorende kinderen

A.P. Netten, C. Rieffe, W. Soede, S.C.P.M. Theunissen, J.J. Briaire, J.H.M. Frijs;
Univ. Leiden / LUMC
(a.netten@lumc.nl)

Doel. Empathie is de vaardigheid om je in te leven in de gevoelens van anderen en is essentieel voor het aangaan van relaties. Dit wordt geleerd door observatie van interactie tussen anderen. Slechthorende kinderen hebben moeite met dit soort observaties (incidenteel leren). Deze studie vergelijkt het empathisch vermogen en prosociaal gedrag van slechthorende kinderen met dat van normaal horende kinderen.
Materiaal en methode. De studiegroep (leeftijd 11,9 jaar) bestond uit 122 kinderen met een gehoorverlies (≥ 40 dB bilateraal) en 129 normaalhorende kinderen. De kinderen werden vergeleken door middel van zelf-rapportage, oudervragenlijsten en observaties.
Resultaten. Na correctie voor het taal- en intelligentieniveau van het kind bleek dat beide groepen evenveel affectieve empathie (emotionele besmetting) tonen. Echter, kinderen met gehoorverlies scoren lager op meer complexe taken zoals cognitieve empathie (begrip van andermans emoties) en ze vertonen minder prosociaal gedrag (helpen, troosten). Slechthorende kinderen op het speciaal onderwijs scoren lager op deze taken dan hun leeftijdsgenoten op het regulier onderwijs.
Conclusie. Kinderen met een gehoorverlies hebben meer moeite met het tonen van empathie. Dit heeft consequenties voor het aangaan en onderhouden van relaties en de sociale ontwikkeling van deze kinderen.

Emotieweb, een testbatterij om inzicht te krijgen

M. de Vries (NSDSK) en C. Rieffe (FSW, Leiden)
(mdevries@nsdsk.nl)

Emoties zijn een belangrijk communicatiemiddel en vormen de motor voor het opbouwen of behouden van sociale relaties: ze dragen dus bij aan een gezonde ontwikkeling. Om vrienden te maken is het bijvoorbeeld belangrijk dat kinderen weten wat zij zelf voelen, dit goed te kunnen reguleren voordat zij zich uiten, én dat zij weten wat anderen voelen. Er kunnen echter achterstanden ontstaan die, als ze niet op tijd ontdekt worden, voor problemen kunnen zorgen – óók op latere leeftijd. Emotieweb is een online testbatterij om direct inzicht te krijgen in de sociaal-emotionele competenties van kinderen. De website is gemaakt voor professionals in de zorg voor

dove of slechthorende kinderen, kinderen met een taalontwikkelingsstoornis, of kinderen met een autisme-spectrumstoornis in de leeftijd van 1 tot en met 5, en van 9 tot en met 14 jaar? In deze presentatie wordt ingegaan de testbatterij en de mogelijkheden.

Mogelijkheden van vroegbegeleiding

Joke Hoek; Pento Amersfoort
(j.hoek@pento.nl)

Samenvatting volgt later.